

**Ministerieel besluit tot bescherming als monument van de parochiekerk
St.-Martinus in Ronse**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, l, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 13 september 2013 tot vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen parochiekerk St.-Martinus te Ronse ;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 3 april 2014,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd, met inbegrip van de cultuurgooderen die er integrerend deel van uitmaken, zoals opgesomd in de lijst als bijlage bij dit besluit, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische, de artistieke en de sociaal-culturele waarde als monument:
De parochiekerk St.-Martinus, gelegen in
Ronse, Kerkplein zonder nummer.
bekend ten kadaster:

Ronse, 3de afdeling, sectie E, perceelnummer 502Z
zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

De nieuwe neogotische St.-Martinuskerk in het centrum van de nieuwe eind 19de-eeuwse stadsuitbreiding van Ronse, is de opvolger van de oude Sint-Martinusparochiekerk gelegen binnen de Vrijheid van Ronse ten Zuiden van de Sint-Hermeskerk en die in 1895 gedesaffecteerd werd en verkocht.

Het nieuwe kerkgebouw was een initiatief door de toenmalige katholieke, ultramontaanse burgemeester Ephrem De Malander en werd ontworpen door zijn vriend architect Modeste De Noyette in 1892.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

Architectuurhistorisch is de bakstenen kruisbasiliek ontworpen door architect Modeste De Noyette een geslaagd voorbeeld van stijlzuivere neogotische kerk. De parochiekerk St.-Martinus in Ronse behoort, binnen zijn omvangrijke oeuvre samen met de St.-Vincentiuskerk van Eeklo tot de belangrijkste realisaties van architect Modeste De Noyette (1847-1923). Het ontwerp van 1892 is een uitzonderlijk kwalitatief en gaaf voorbeeld van een stijlzuiver neogotisch kerkgebouw geïnspireerd op de vroege gotiek vermengd met elementen uit de Scheldegotiek die door De Noyette op een persoonlijke wijze opgevat en verwerkt werden. Het gebruik van ijzer voor het dakgebinte wijst op de evolutie naar meer moderne technieken en aandacht voor vernieuwde tendensen.

Het haast ongeschonden interieur getuigt van een indrukwekkende strengheid door de contrasterende werking van de bakstenen, roodgeschilderde muren en de natuursteenpartijen. In de plaats van polychrome beschildering wordt hier een voorliefde voor afwisselend materiaalgebruik aangewend door natuurlijke kleur en de eigenheid van het materiaal te beklemtonen.

Het gebouw kan als voorbeeld gelden van een totaliteitsconcept, van "gesamtkunst" uitgevoerd door belangrijke Sint-Lucasateliers en -kunstenaars.

Artistieke waarde:

Door het eenheidsconcept van de architectuur, het interieur en het meubilair volgens een uniform iconografisch programma heeft het gebouw een uitzonderlijke artistieke kwaliteit. Alle voor de kerk ontworpen meubilair werd uitgetekend door architect-ontwerper Modeste De Noyette en uitgevoerd door één beeldhouweratelier van Remi Rooms. Naast het neogotisch hoofdaltaar met verguld tabernakel, zijn het Heilig Sacramentaltaar, het O.-L.-Vrouw- en St.-Jozefaltaar met gepolychromeerde retabels mooie voorbeelden van neogotische religieuze kunst.

De vijf eikenhouten gebeeldhouwde neogotische biechtstoelen, de neogotische eikenhouten preekstoel met reliëfs met voorstellingen uit het leven van St.-Martinus, de

twee neogotische koorbanken, de tot altaar verbouwde eikenhouten communiebank, de doopvont, afgesloten door een neogotisch gesmeed ijzeren hek, en de orgelkast, getuigen van een verfijnde en artistiek hoogstaande uitvoering.

De monumentale kruisweg ingewerkt in de wanden van de kooromgang getuigt van de kunstzinnige uitvoering van beeldhouwer Aloïs De Beule.

Alle ramen zijn voorzien van waardevolle figuratieve glas-in-loodramen uitgevoerd door de ateliers van Gust Ladon en Camille Ganton-Defoin, leerlingen van de Gentse Sint-Lucasschool, de spirituele leider van de neogotiek in België.

Ook met kunstsmeedwerk van Isidoor Blancquaert dat koor en kooromgang scheidt, is uitzonderlijk en getuigt van een hoogstaande kwaliteit.

Sociaal-culturele waarde:

Ingeplant in het midden van het ovale centrumplein van de nieuwe eind 19de-eeuwse stadswijk heeft de nieuwe St.-Martinuskerk met haar dominerende kerktoren een belangrijke bakenfunctie en beeldbepalende rol en markeert zij de schaal van het stadsdeel. De nieuwe parochiekerk vormt het identificatiepunt voor de gemeenschap. Door zijn imposante architectuur en rijke aankleding staat het gebouw ook symbool voor de nieuwe, door de bloeiende textielnijverheid gefortuneerde burgerij.

De talrijk aanwezige heiligenbeelden zijn een uiting van de bloeiende devotiecultuur van het einde van de 19de eeuw.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel,

16-07-2014

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand



Geert BOURGEOIS